

RABASSAIRES DEL 34

Un grup de rabassaires de Llinars, amb una pancarta, participa en una manifestació antifeixista organitzada per Esquerra Republicana de Catalunya en col·laboració amb altres partits d'esquerra. Avinguda de les Corts Catalanes, Barcelona. 29 d'abril de 1934.

Autor: Sagarra i Plana, Josep Maria.

ANC1-585-N-3895

Generalitat de Catalunya
**Departament
d'Ensenyament**

|| A || N || C ||
Arxiu Nacional de Catalunya

Nom alumne/a:	
Grup / Matèria:	
Data:	

1. INTRODUCCIÓ A L'ACTIVITAT

L'any 1934 va ser un període convuls en la història del nostre país. En un context econòmic i social difícil, i després de la victòria dels partits de dreta, a les eleccions generals de 1933, es va donar un clima de confrontació que esclatà en una situació de caire revolucionari, principalment a Catalunya i Astúries, que seria anomenada fets d'octubre de 1934.

A Catalunya els fets d'octubre venen marcats per diferents factors, entre els quals destaquem:

- Govern de dretes, sorgit de les eleccions de novembre del 1933. Crisi de govern i nomenament de tres membres de la CEDA a primers d'octubre del 1934
- Vagues d'obriers arreu de Catalunya i altres parts de l'Estat
- Enfrontament a Catalunya entre els rabassaires i els propietaris de la terra.
- El conflicte de competències per l'aplicació de l'Estatut, entre el govern central i el de La Generalitat que s'evidencien en la tramitació de la llei de contractes de conreu.
- El discurs de Lluís Companys el dia 6 d'octubre de 1934 que és interpretat pel govern de Madrid com un intent secessionista
- La divisió de les forces de seguretat entre la fidelitat a la República i la fidelitat a la Generalitat de Catalunya

En aquesta activitat s'aprofundirà en el conflicte originat per la llei de contractes de conreu, amb l'objectiu d'identificar clarament el rol dels rabassaires en el context dels fets d'octubre.

Es treballarà fonamentalment a partir de documents conservats a l'Arxiu Nacional de Catalunya que es poden consultar en línia, a través dels cercadors [ANC@ula](#) i [Arxius en Línia](#).

2. QUÈ EN SABEM?

Coneixem unes dades:

La Llei de Contractes de Conreu va ser elaborada l'abril de 1934 pel govern de Lluís Companys que tenia com a finalitat la modificació de l'antiga llei de Rabassa Morta, per tal de protegir els drets dels camperols davant dels grans propietaris.

La seva tramitació representa, d'una banda, el conflicte d'interessos entre els camperols i els propietaris i, de l'altra, el conflicte de competències entre el govern central i el de la Generalitat de Catalunya en relació a l'aplicació de l'Estatut del 32.

El 12 d'abril de 1934 va ser aprovada pel Parlament de Catalunya

El 4 de maig el govern central planteja un recurs de constitucionalitat davant del Tribunal de Garanties Constitucionals.

El 8 de juny de 1934 el Tribunal de Garanties Constitucionals, declara incompetent el Parlament de Catalunya per dictar aquesta llei i la declara nul·la.

A partir d'aquest moment, es va iniciar un procés de negociació, per resoldre el greu conflicte de competències, que va ser interromput pels fets d'octubre de 1934.

El 16 de febrer de 1936, amb el triomf del Front Popular, fou restablerta la legalitat anterior, i la Lliga Catalana acceptà la llei.

La llei del 8 de setembre de 1939 deixà sense efecte les disposicions del Parlament de Catalunya, restablint el dret anterior a l'Estatut d'Autonomia.

2.1. Comenta les causes de les complicacions sorgides en la tramitació de la llei i apunta quines en podrien ser les conseqüències

3. INICIEM LA RECERCA

- 3.1. Busca la definició de Rabassa morta i explica quins poden ser els avantatges i els inconvenients d'aquest tipus de contracte entre el parcer i el propietari de la terra, abans de la llei de contractes de conreu de 1934

--

- 3.2. Localitza, a través de l'aplicació ANC@ula, i llegeix el document: "Contracte de terres a rabassa morta entre Isabel Güell, propietària, i Josep Badell i Escala, d'una peça de terra situada en la finca de Can Dispanya, de Cervelló". 1 de gener de 1904.

- 3.3. Sintetitza les condicions i pactes que s'hi estableixen

Referència del document	
Data	
Quan s'extingeix la concessió ?	
Treballs que ha de realitzar el parcer	
Productes que ha de lliurar al propietari	

Obligacions del propietari	
----------------------------	--

3.4. Llegeix la [Llei de contractes de conreu](#) i completa la graella amb les condicions que es preveuen en relació als pactes del contractes de parceria per al conreu de la vinya

Referència del document	
Data	
Quan s'extingeix la concessió ?	
Treballs que ha de realitzar el parcer	
Productes que ha de lliurar al propietari	
Obligacions del propietari	

3.5. Compara la informació dels dos quadres anteriors i raona quines serien les conseqüències de l'aplicació de la llei

- Per als propietaris

--

- Per als parcers

- 3.6. Cerca documents sobre la llei de contractes de conreu de 1934 a l'aplicació ANC@ula
Per fer la cerca pots posar com a criteri de cerca, en el camp tema: *lleis de contractes de conreu*.
Si desitges ampliar consulta amb documents relacionats pots repetir la cerca, posant un altre criteri.

- 3.7. Observa els documents que t'han donat com a resultat de la cerca

- De quins fons documentals provenen? Quina informació ens dóna aquesta procedència?

- 3.8. A partir de la informació recollida, i després d'observar els documents localitzats a l'aplicació ANC@ula, identifica:

- Qui defensa la llei de contractes de conreu? Per què?

- A qui perjudica?

- Qui la rebutja?

- Quines accions es realitzen en relació a la llei de contractes de conreu?

3.9. Busca informació sobre la Unió de Rabassaires en el [glossari](#) i defineix, raonant el perquè, quin serà el seu posicionament davant de:

- El conflicte entre el govern central i el de La Generalitat per les competències en l'aplicació de l'Estatut desencadenat, en part, per la tramitació de la Llei de Conreus

- El govern de dretes, sorgit de les eleccions de novembre del 1933 i el nomenament de tres membres de la CEDA a primers d'octubre del 1934

- El discurs de Lluís Companys (ANC@ula codi doc 3714) el dia 6 d'octubre de 1934

3.10. Localitza a l'aplicació ANC@ula el document Codi doc: 3719 i realitza'n la fitxa d'identificació i observació

[Fitxa d'identificació i observació del document](#)
[Pautes per a realitzar la fitxa](#)

3.11. Observa i comenta la seqüència d'imatges i comenta-la posant-la en relació amb el seu context.

Un grup de rabassaires de Llinars, amb un pancarta, participa en una manifestació antifeixista organitzada per Esquerra Republicana de Catalunya en col·laboració amb altres partits d'esquerra. Avinguda de les Corts Catalanes, Barcelona. 29 d'abril de 1934.

Autor: Sagarra i Plana, Josep Maria.
Referència: ANC1-585-N-3895. Codi doc ANC@ula 3717

Seu de l'Institut Agrícola Català de Sant Isidre, després d'esser assaltat i incendiat la nit del dia 5 de setembre. Plaça de Sant Josep Oriol, Barcelona.

Autor: Brangulí
Referència: ANC1-42-N-16169. Codi Anc@ula 3719

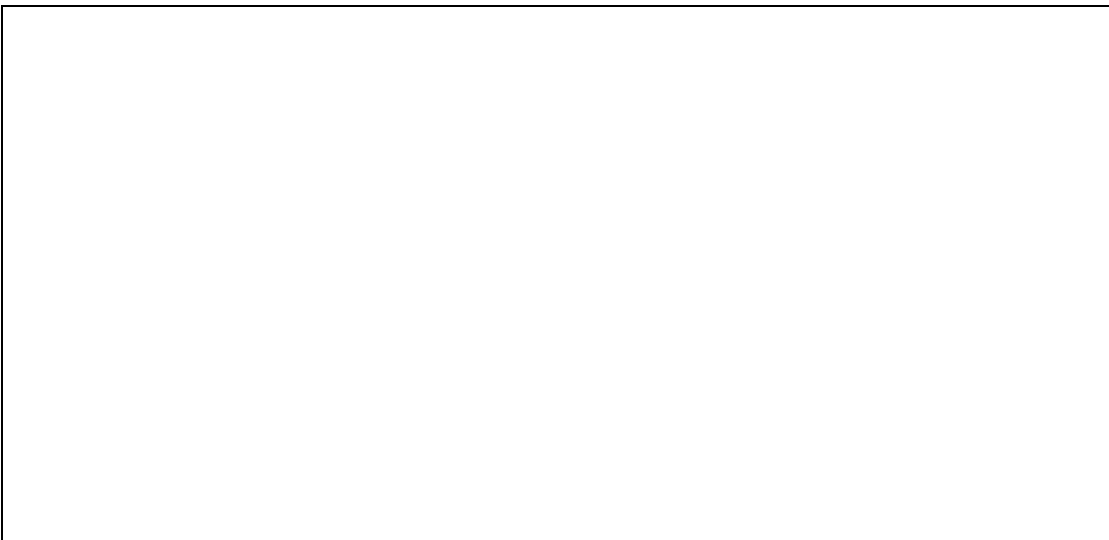
Ciudadans congregats a les portes del Parlament de Catalunya, on s'ha de ratificar la Llei de Contractes de Conreu. Parc de la Ciutadella, Barcelona. 1934

Autor: Brangulí
Referència: ANC1-42-N-20824. Codi Anc@ula 3722

Retirada de les Corts de la Segona República dels parlamentaris d'Esquerra Republicana de Catalunya. 13 de juny de 1934.

Autor: Sagarra i Plana, Josep Maria.
Referència: ANC1-585-N-3360. Codi Anc@ula 3721

4. SINTETITZEM I ESTABLIM CONCLUSIONS

Imagina que ets un rabassaire del 34. Redacta un text on expressis les idees principals que defensaries, com a rabassaire, i com et posicionaries envers els altres subjectes dels Fets d'Octubre (El president Companys i el govern de la Generalitat de Catalunya, els obrers, els membres d' Estat Català, el general Batet i l'exèrcit) durant els esdeveniments dels Fets d'Octubre.